

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 3010975
Steller: J. Bonenkamp
Datum commissie: 20 januari 2026
Datum raadsvergadering: 10 februari 2026

Team: Griffie
Teammanager: Matthijs van der Horst
Portefeuillehouder: R. Assendelft
E-mail: j.bonenkamp@hoorn.nl

Onderwerp

Rekenkamerrapport Jeugdhulp in zes Westfrieze gemeenten

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Rekenkamerrapport Jeugdhulp in zes Westfrieze gemeenten
---	---

De raad besluit

1. De volgende aanbevelingen over de lokale situatie over te nemen:

- a) Onderzoek de mogelijkheden om piekperiodes op te vangen, zodat wachttijden niet te veel oplopen.
- b) Registreer de tijd tussen aanmelding, intake, beschikking en start van zorg structureel, om beter zicht te krijgen op de toegankelijkheid van de gebiedsteams.
- c) Versterk de rol van het perspectiefplan zodat het zowel de inhoud van de hulpverlening ondersteunt als de verantwoording richting de gemeente.
- d) Maak afspraken over informatie-uitwisseling tussen gemeente en jeugdhulpaanbieders, om zorgen over privacy te adresseren.
- e) Ga met de netwerkorganisatie en de betreffende zorgaanbieders na welke scenario's er zijn om de wachttijd weg te werken voor specifieke doelgroepen, zoals autistische jongeren, complexe echtscheidingen, pleegzorg en jongeren die (tijdelijk) niet naar school gaan.
- f) Onderzoek of de huidige toelatingsroute naar Integrale Vroeghulp doelmatig en doeltreffend is, en of meer directe toegang via huisartsen en POH's wenselijk is.
- g) Versterk de signalering en terugkoppeling vanuit scholen, met name in het voortgezet onderwijs, om problemen bij jongeren eerder te onderkennen en de toegang tot jeugdhulp te verbeteren.

2. De volgende aanbevelingen over de regionale situatie over te nemen:

- a. Laat regionale afspraken doorwerken in lokaal beleid. Zorg ervoor dat de lokale verordening en de beleidsregels worden afgestemd op de regionale afspraken. Overweeg om met de zeven gemeente (inclusief Koggenland) te komen tot dezelfde lokale beleidsregels en verordeningen.
- b. Onderzoek op regionaal niveau hoe de kosten van jeugdzorg beter geraamd kunnen worden. Vijf gemeenten laten budgetoverschrijdingen zien. In drie gemeenten zijn de overschrijdingen fors.
- c. Onderzoek op regionaal niveau hoe de wachttijden voor een intakegesprek voor hulpvragers kunnen worden teruggebracht. Wat kan geleerd worden van de lokale teams die geen of een heel beperkte wachttijd hebben?
- d. Versterk de verbinding tussen huisartsen en de lokale teams. Huisartsen weten het voorveld en de gemeentelijke eerstelijns nog niet altijd goed te vinden. Voor de gewenste toename van doorverwijzingen van huisarts naar lokale team is het nodig dat huisartsen weten wat de eerstelijns hulp inhoudt en ook weten wat een patient daar kan verwachten. Verken met huisartsen in dit kader o.a. de mogelijkheid om de POH-functie binnen een huisartsenpraktijk te stimuleren of te ondersteunen.

- e. Zorg ervoor dat bij meervoudige problematiek vanuit het lokale team altijd een regisseur betrokken is bij het gezin die door een specialistische zorgaanbieder kan worden benaderd als er actie nodig is om achterliggende problemen aan te pakken. Dit is weliswaar staand beleid, in de praktijk lukt het lokale teams echter niet altijd de regierol goed te spelen.
- f. Monitor het zorgaanbod: voor sommigen vormen van specialistische hulp zijn er lange wachttijden. Voorbeelden daarvan zijn diagnostiek en behandeling voor jongeren met vragen rondom gender en eetstoornissen (enkel voor deze doelgroepen), verslavingsproblemen, en zorg met verblijf. Maak in regionaal verband afspraken met zorgaanbieders om de wachttijden terug te brengen.

Samenvatting

De rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de manier waarop de gemeente Hoorn vormgeeft aan de zorgplicht die de gemeente heeft vanuit de Jeugdwet. Ook de rekenkamers SED en Medemblik/Opmeer hebben dit onderzoek gedaan.

De rekenkamer heeft daardoor op lokaal én op regionaal niveau conclusies getrokken over het functioneren van de jeugdzorg. De rekenkamer doet daar ook aanbevelingen over.

De gemeenteraad neemt die over.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar jeugdzorg in de gemeente. Uit dit onderzoek vloeit een aantal aanbevelingen voort, op lokaal én op regionaal niveau. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouder kunnen deze aanbevelingen gebruiken om het beleid beter en doelmatiger te maken.

Belang

De gemeente Hoorn heeft de wettelijke taak om zijn inwoners jeugdzorg aan te bieden.

Centrale vraag

Hoe denkt de gemeenteraad dat de jeugdzorg, op lokaal en op regionaal niveau, doelmatiger en kwalitatief beter ingericht kan worden?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Het beter inrichten van de gemeentelijke processen in de jeugdzorg, zorgen ervoor dat de inwoners van Hoorn sneller de zorg krijgen die ze nodig hebben, dat deze zorg kwalitatief beter en beter passend is.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt bij aan sustainable development goal 3: Goede gezondheid en welzijn.

4. Kaders

De kaders worden benoemd in hoofdstuk 2 van de onderzoeksrapportage.

5. Argumenten

In dit onderzoek is voor de zes Westfriese gemeenten nagegaan welke resultaten de lokale teams behalen met hun jeugdhulpverlening. Daarbij is gekeken naar de volgende vragen: krijgen kinderen en gezinnen tijdig en passend hulp (toegankelijkheid en doeltreffendheid)? Worden de kosten beheerst (doelmatigheid)? En verloopt de hulpverlening volgens de regels en het beleid (rechtmatigheid)?

Het onderzoek beperkt zich tot vrijwillige jeugdhulp. Het betreft hulp die op verzoek van ouders, verzorgers of jeugdigen zelf wordt aangeboden via het lokale team of de huisarts. Gedwongen hulp zoals een uithuisplaatsing in een pleeggezin op last van de rechter valt buiten het onderzoek.

Alles afwegend laat Hoorn een positief beeld zien ten opzichte van de andere Westfrieze gemeenten, als zijn er ook verbeterpunten. Doeltreffendheid is relatief sterk, met goed gepositioneerde opvoedadviseurs in de eerstelijns, een duidelijke uitgewerkte regiefunctie binnen de lokale teams en de actieve samenwerking met huisartsen. Tegelijk ervaren jeugdhulpaanbieders spanningen rond het perspectiefplan en de rol van de gemeente bij behandelkeuzes, wat de samenwerking bemoeilijkt. De doelmatigheid staat onder druk door stijgende kosten, extra administratieve lasten en de beperkingen in de toegang tot Integrale Vroeghulp. De rechtmatigheid krijgt nadrukkelijk aandacht via Team Triage en het gebruik van een registratiesysteem voor klachten en signalen. De toegankelijkheid is wisselend: de instroom in jeugdhulp is iets hoger dan gemiddeld, wachttijden en doorlooptijden zijn niet systematisch in beeld en de signalering vanuit scholen, met name in het voortgezet onderwijs, schiet tekort. Positief is dat de toegang via 1.HOORN laagdrempelig is ingericht, dat de nauwe samenwerking met huisartsen gezinnen helpt sneller bij passende hulp terecht te komen en dat klachten en meldingen systematisch worden geregistreerd.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Voor dit onderzoek is gesproken met managers uit het sociaal domein, beleidsadviseurs voor jeugdhulp, consultants van lokale teams die dagelijks inwoners met hulpvragen verder helpen, huisartsen, praktijkondersteuners, specialistische zorgaanbieders en tenslotte ook met gezinnen die jeugdhulp hebben ontvangen.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat.

8. Communicatie

Het rekenkamerrapport wordt gepubliceerd op de website van de gemeente en op de website van de Vereniging van Rekenkamers (rekenkamers.nl/rapporten).

9. Realisatie

Het college rapporteert jaarlijks over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer aan het college. De griffie doet dat voor de aanbevelingen aan de gemeenteraad.

Vanwege de onafhankelijke positie van de rekenkamer is dit een technisch voorstel, voorbereid vanuit de griffie van de gemeente Hoorn voor de behandeling in commissie en raad.

Hoorn, 10 februari 2026

de griffier,

M. van der Horst